
Aika 18.11.2024, klo 08:00 - 08:27

Paikka Hybridikokous: Varsinais-Suomen liitto/Teams

Käsitellyt asiat

- § 99 Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 100 Pöytäkirjan tarkastaminen**
- § 101 Työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 102 Seuraava kokous**
- § 103 Lausunto Kanta-Maskun ja Lemun rantaosayleiskaavan kaavaehdotuksesta**
- § 104 Lausunto Salon Pitkjärven ranta-asemakaavaehdotuksesta**
- § 105 Lausunto Pöytyän Riihikosken Lallin teollisuusalueen asemakaavan laajennuksen luonnoksesta**
- § 106 Lausunto Loimaan Keinusuolle suunnitellun aurinkovoimahankkeen suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta**
- § 107 Suunnittelujohtajan lausunto Salon Kiskoon suunnitellun aurinkovoimahankkeen suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta**
- § 108 Suunnittelujohtajan lausunto Turun kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelmasta (SUMP)**
- § 109 Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen**
- § 110 Mahdolliset muut asiat**
- § 111 Kokouksen päättäminen**

Saapuvilla olleet jäsenet

Riitta Lehtinen, etänä, puheenjohtaja
Esko Kiviranta, etänä
Marko Lindberg, etänä
Mari Mikkola, etänä
Juhani Pilpola, etänä
Kaisa Vallavuori, saapui 08:09

Muut saapuvilla olleet

Ulla Achrèn
Eeva-Johanna Eloranta, etänä
Pekka Kuusisto, etänä
Ville Valkonen, etänä
Karoliina Abrahamsson, assistentti, sihteeri
Heikki Saarento, suunnittelujohtaja, esittelijä
Virpi Mamia, etänä, maakunta-arkkitehti
Timo Juvonen, etänä, erikoissuunnittelija
Kristina Karppi, erikoissuunnittelija
Salla Murmann, erikoissuunnittelija
Arttu Koskinen, etänä, kaavasuunnittelija, saapui 08:03

Poissa

Satu Kottonen, paikkatietosuunnittelija
Juha Rantasaari
Pauli Aalto-Setälä, varajäsen

Allekirjoitukset

Riitta Lehtinen
Puheenjohtaja

Karoliina Abrahamsson
Sihteeri

---

§ 99

Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston puheenjohtaja avaa kokouksen. Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

---

§ 100

Pöytäkirjan tarkastaminen

Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön (2022) 136 § mukaan ”Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitelimen puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.” Maakuntahallitus on kokouksessaan (31.3.2014 § 37) ottanut käyttöön pöytäkirjan sähköisen tarkastamisen.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää tarkastaa maankäyttöjaoston pöytäkirjat sähköisesti.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukaisesti.

---

§ 101

Työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Lähetetty esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi. Mahdolliset muut asiat käsitellään kohdassa "Mahdolliset muut asiat".

Päätös

Päätös ehdotuksen mukaisesti.

---

§ 102

Seuraava kokous

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston seuraava kokous on 16.12.2024 kello 8:15.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukaisesti.

---

§ 103

Lausunto Kanta-Maskun ja Lemun rantaosayleiskaavan kaavaehdotuksesta

VSLDno-2024-398

Valmistelija / lisätiedot:

Arttu Koskinen

arttu.koskinen@varsinais-suomi.fi

kaavasuunnittelija

Kanta-Maskun ja entisen Lemun kunnan alueella on vireillä rantaosayleiskaavan laatiminen. Maskun kunta on pyytänyt Varsinais-Suomen liiton lausuntoa kaavaehdotuksesta 18.10.2024 mennessä. Lausunnolle on saatu liiton kokousaikataulun takia lisääikää.

Rantaosayleiskaavan valmistelu on edennyt Natura-arvion osalta ELY-keskuksen ohjauksessa. Koska kaavaprosessiin liittyvien selvitysten valmistelu on kestänyt, on tarpeellista asettaa kaavaehdotus uudelleen nähtäville muun muassa Natura-alueidenmaanomistajien kuulemista varten.

Rantaosayleiskaavaehdotus oli edellisen kerran nähtävillä vuonna 2019. Rantaosayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena, jolloin rakennusluvut voidaan myöntää suoraan yleiskaavan perusteella.

Rantaosayleiskaavan laadinta kohdistuu Maskun kunnan vielä kaavoittamattomille ranta-alueille. Suunnittelualue koostuu Lemun ja Kanta-Maskun rannoista ja alueella sijaitsevista saarista. Suunnittelualueen laajuus on noin 35 km². Suunnittelualue koostuu Maskun kunnan ranta-alueista sekä vesialueilla olevista saarista. Pohjakartalta mitattua rantaviivaa suunnittelualueella on noin 85 km, josta emätilatarkastelussa on mukana noin 73 km.

Rantaosayleiskaavan keskeisenä tavoitteena on rakennuslupakäsittelyn helpottaminen ja poikkeamislupien tarpeen vähentäminen. Kaavassa selvitetään ja määritetään kiinteistökohtainen rakennusoikeus ja osoitetaan selvitykseen perustuen uusia rakennuspaikkoja. Lisäksi tarkennetaan maakuntakaavan aluevaraukset, merkinnät ja määräykset yleiskaavatasoisiksi ja osoitetaan muut maankäyttöä ohjaavat aluevaraukset ja määräykset selvityksiin ja tavoitteisiin perustuen.

Rantaosayleiskaavan kaavaehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 19 §:n mukaisesti uudelleen nähtävillä ajalla 17.9.2024 – 18.10.2024. Kaavaehdotukseen on voinut tutustua Maskun kunnanvirastossa sen aukioloaikoina. Lisäksi kaavaehdotus on ollut nähtävillä kunnan internet-sivuilla.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää antaa Kanta-Maskun ja Lemun rantaosayleiskaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Kanta-Maskun ja Lemun rantaosayleiskaavassa tavoitellaan maakuntakaavan merkintöjen ja määräysten osoittamista yleiskaavatasoisina. Kaavaselostuksessa viitataan kuitenkin maakuntakaavaan virheellisesti. Sivulla 11 viitataan Loimaan seudun, Turun seudun kehyskuntien, Turunmaan ja Vakka-Suomen muodostama Varsinais-Suomen maakuntakaavaan, jonka hyväksymispäivämäärä on ilmoitettu kuvatekstissä, vaikka kuvassa on Varsinais-Suomen maakuntakaavojen yhdistelmä. Tekstissä vaikutetaan viitattavan vuonna 2010 hyväksytyssä Varsinais-Suomen maakuntakaavassa käytettyihin merkintöihin, joista valtaosa – joskaan ei kaikki – on kumottu ja korvattu Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan merkinnöillä. Myös kaavaehdotuksen vaikutukset maakuntakaavaan (s. 47) vaikuttavat olevan arvioitu osin kumottujen ja korvattujen merkintöjen pohjalta täysin huomioimatta 2021 hyväksytyä Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavaa. Tämä huolimatta siitä, että kaavaselostuksessa (s. 14) on huomioitu Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan tulleen voimaan edellisen rantaosayleiskaavaehdotuksen jälkeen. Ajantasainen maakuntakaavatilanne ja sen merkitys rantaosayleiskaavaehdotuksen ja kaavaehdotuksen vaikutusten maakuntakaavaan kannalta tulee tarkistaa ja asianmukaisesti huomioida.

Kaavan pohjoisosa kuuluu Saariston rengastien matkailun, retkeilyn ja virkistykseen kehittämisen kohdealueeseen. Tällä alueella Suunnitelmien ja toimenpiteiden tulee olla pitkäjänteisiä, ympärivuotisia toimintoja ja elinkeinoja tukevia sekä alueiden ominaispiirteitä hyödyntäviä, ja niiden on edistettävä kehittämisen kohdealueen toimintoja ja saavutettavuutta ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Saariston rengastien kehittämisen kohdealueella tulee kehittää vetovoimaisia ja turvallisia pyöräilyn ja kävelyn edellytyksiä. Tätä taustaa vasten on erityisen tärkeää, että kaava-alueen pohjoisosassa virkistykseen edellytykset tulevat huomioiksi. Oukkulanlahden lintutornille johtava Kaidanpään polku on merkitty maakuntakaavaan ulkoilureittimerkinnällä maakunnallisen virkistysreitiverkoston osana. Vaikka kohde on mainittu kaavaselostuksessa, ulkoilureittiä ei kuitenkaan ole huomioitu rantaosayleiskaavaehdotuksen kaavakartalla ja -määräyksissä. Tämä tulee korjata.

Maakuntakaavassa määrätty loma-asutuksen mitoitustoteutus. Pääosin maakunnallisen virkistysverkon osat on osoitettu kaavassa asianmukaisesti, mutta teema on syytä tarkastella uudelleen kokonaisuutena päivittyneen maakuntakaavatilanteen valossa.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue.

§ 104

Lausunto Salon Pitkjärven ranta-asemakaavaehdotuksesta

VSLDno-2024-402

Valmistelija / lisätiedot:

Arttu Koskinen

arttu.koskinen@varsinais-suomi.fi

kaavasuunnittelija

Salon kaupunki on pyytänyt lausuntoa Pitkjärven ranta-asemakaavaehdotuksesta 25.10.2024 mennessä. Lausunnon on saatu pyynnöstä lisääikaa 20.11.2024 saakka.

Ranta-asemakaava Pitkjärvi. Kaava-alue sijaitsee Salon kaupungissa, keskustasta n. 10 km lounaaseen entisen Perniön kunnan alueella. Alue käsittää Pitkjärven ranta-alueita lähiympäristöineen ja on pinta-alaltaan n. 95 hehtaaria. Ranta-asemakaavaa ovat hakeneet alueen maanomistajat.

Tarkoituksena on laatia Pitkjärven rantavyöhykkeelle ranta-asemakaava. Ranta-asemakaavassa määritetään rakennuspaikat sekä rakennusoikeudet näille. Ranta-asemakaavassa osoitetaan myös maa- ja metsätalousalueita sekä virkistysalueita, joiden avulla turvataan rakentamattomaksi jäävät rannanosat.

Maankäyttöjaosto käsitteli kaavaluonnosta kokouksessaan 27.3.2023 ja antoi seuraavan lausunnon:

Maakuntakaavassa on tunnistettu merkittävä käyttöpotentiaali virkistysalueille. Matkailun osalta luontomatkailu on Varsinais-Suomen alueella voimavara matkailuelinkeinon kasvattamiseen. Maakunnan neljä kansallispuistoa muodostavat keskeisen rungon maakunnan luontomatkaillulle. Mm. Teijon alueen kävijät sekä matkailupalvelut ovat lisääntyneet positiivisesti.

Maakuntakaavan tavoitteena virkistyskäytön osalta on osoittaa kaavassa virkistys-, retkeilyn ja matkailun kannalta keskeisiä ja potentiaalisia kohteita ja alueita, jotka yhdistetään toiminnallisiksi kokonaisuuksiksi yhdistämällä ne toisiinsa joko olemassa olevilla tai ohjeellisilla reiteillä. Tällöin myös lähtökohtaisesti paikallisen tason kohde tai alue voi osana maakunnallista virkistysverkkoa nousta maakunnallisella tasolla merkitykselliseksi sijaintinsa tai ominaisuuksiensa perusteella. Kuntasuunnittelun tehtävänä on huolehtia virkistykseen liittyvien kokonaisuuksien riittävästä huomioinnista, sekä tähän käyttöön tarkoitettujen alueiden riittävästä mitoituksesta ja reittien kytkeytyneisyydestä.

Kyseinen ranta-asemakaava-alue on maakuntakaavassa virkistysaluetta sekä matkailun, retkeilyn ja virkistyskehittämisen kohdealuetta, jota koskee suunnittelumääräys: Suunnitelmien ja toimenpiteiden tulee olla pitkäjärven, ympärivuotisia toimintoja ja elinkeinoja tukevia sekä alueiden ominaispiirteitä hyödyntäviä, ja niiden on edistettävä kehittämisen kohdealueen toimintoja ja saavutettavuutta ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Kasnäs-Teijon, Velhonveden ja Saariston rengastien ja muilla vastaavilla kehittämisen kohdealueilla tulee kehittää vetovoimaisia ja turvallisia pyöräilyn ja kävelyn

edellytyksiä. Loma-asutuksen mitoituksen osalta osa-alueetta 3 (Alueelle saa rakentaa 3-5 lay /km ja vapaata rantaa tulee olla 50 %).

Alueella ei ole yleiskaavaa, jolloin maakuntakaava ohjaa ranta-asemakaavan laatimista. Loma-asutuksen kehittäminen on alueella mahdollista, mutta virkistyksen, matkailun ja retkeilyn kokonaisvaltainen käsittely maakuntakaavaa tarkentaen edellyttäisi yleiskaavatasoista tarkastelua.

Varsinais-Suomen liitto katsoo, että kaavasta on tarpeen järjestää viranomaisneuvottelu ennen kaavaprosessin eteenpäin viemistä.

Kaavasta järjestettiin viranomaisneuvottelu 13.6.2023, johon Varsinais-Suomen liitto osallistui.

Ranta-asemakaavaehdotus on ollut virallisesti (MRA 27 §) nähtävillä 25.9. - 25.10.2024 välisen ajan osoitteessa www.salo.fi/rantaasemakaavat sekä Halikon virastotalossa.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto päättää antaa Salon kaupungille Pitkäjärven ranta-asemakaavaehdotuksesta seuraavan lausunnon.

Maakuntakaavassa on tunnistettu merkittävä käyttöpotentiaali virkistysalueille. Matkailun osalta luontomatkailu on Varsinais-Suomen alueella voimavara matkailuelinkeinon kasvattamiseen. Maakunnan neljä kansallispuistoa muodostavat keskeisen rungon maakunnan luontomatkailulle. Mm. Teijon alueen kävijät sekä matkailupalvelut ovat lisääntyneet postitiivisesti.

Maakuntakaavan tavoitteena virkistyskäytön osalta on osoittaa kaavassa virkistyksen, retkeilyn ja matkailun kannalta keskeisiä ja potentiaalisia kohteita ja alueita, jotka yhdistetään toiminnallisiksi kokonaisuuksiksi yhdistämällä ne toisiinsa joko olemassa olevilla tai ohjeellisilla reiteillä. Tällöin myös lähtökohtaisesti paikallisen tason kohde tai alue voi osana maakunnallista virkistysverkkoa nousta maakunnallisella tasolla merkitykselliseksi sijaintinsa tai ominaisuuksiensa perusteella. Kuntasuunnittelun tehtävänä on huolehtia virkistykseen liittyvien kokonaisuuksien riittävästä huomioinnista, sekä tähän käyttöön tarkoitettujen alueiden riittävästä mitoituksesta ja reittien kytkeytyneisyydestä.

Kyseinen ranta-asemakaava-alue on maakuntakaavassa virkistysaluetta sekä matkailun, retkeilyn ja virkistyksen kehittämisen kohdealuetta, jota koskee suunnittelumääräys: Suunnitelmien ja toimenpiteiden tulee olla pitkäjärven, ympärivuotisia toimintoja ja elinkeinoja tukevia sekä alueiden ominaispiirteitä hyödyntäviä, ja niiden on edistettävä kehittämisen kohdealueen toimintoja ja saavutettavuutta ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Kasnäs-Teijon, Velhonveden ja Saariston rengastien ja muilla vastaavilla kehittämisen kohdealueilla tulee kehittää vetovoimaisia ja turvallisia pyöräilyn ja kävelyn edellytyksiä. Loma-asutuksen mitoituksen osalta osa-alueetta 3 (Alueelle saa rakentaa 3-5 lay/km ja vapaata rantaa tulee olla 50 %).

Alueella ei ole yleiskaavaa, jolloin maakuntakaava ohjaa ranta-asemakaavan laatimista. Loma-asutuksen kehittäminen on alueella mahdollista, mutta virkistys-, matkailun ja retkeilyn kokonaisvaltainen käsittely maakuntakaavaa tarkentaen edellyttäisi yleiskaavatasoista tarkastelua.

Varsinais-Suomen liitto esitti viranomaisneuvottelussa 13.6.2024, että kaavaluonnoksen näkökulma oli liian rakennuspaikkakeskeinen, ja totesi, että maakuntakaavan näkökulmasta kaavassa keskeistä on osoittaa, miten virkistystarpeet turvataan ja miten alue liittyy laajempaan virkistysalueverkkoon ja -reitistöön.

Kaavaehdotuksessa rakennuspaikkojen määrää on vähennetty ja rakennuspaikkoja pienennetty suhteessa kaavaluonnokseen. Lisäksi kaava-alueen pohjoisosaan on osoitettu virkistysaluemerkintä. Nämä muutokset ovat Varsinais-Suomen liiton tavoitteiden mukaisia. Pääosa kaava-alueesta on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi. Alueen merkitystä maakunnallisen virkistysverkon osana tulee painottaa kaavassa vielä enemmän. Tämä voidaan tehdä esimerkiksi maa- ja metsätalousvaltaisen alueen merkintää tai määräystä muuttamalla niin, että siinä tunnustetaan alueen merkitys virkistyskannalta.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat - vastuualue.

§ 105

Lausunto Pöytyän Riihikosken Lallin teollisuusalueen asemakaavan laajennuksen luonnoksesta

VSLDno-2024-415

Valmistelija / lisätiedot:

Virpi Mamia

virpi.mamia@varsinais-suomi.fi

maakunta-arkkitehti

Pöytyän kunta on pyytänyt Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa koskien Lallin teollisuusalueen laajennuksen asemakaavan valmisteluaineistoa, joka on ollut MRL §30 mukaisesti nähtävillä 1.-30.10.2024. Lausuntoa on pyydetty 30.10. mennessä, mutta Varsinais-Suomen liitto on saanut lisää aikaa lausunnolleen 18.11.2024 asti.

Pöytyän kunta valmistelee asemakaavaa, jolla on tarkoitus mahdollistaa biokaasulaitoksen sijoittuminen suunnittelualueelle. Pöytyän kunta on joulukuussa 2023 tehnyt hanketoimijan kanssa tontinvaraussopimuksen biokaasulaitoksesta. Suunnittelualue on Pöytyän kunnan, Suomen valtion ja yksityisten omistuksessa.

Suunnittelualue sijaitsee Pöytyällä Lallin teollisuusalueen vieressä jääden kantatie 41: sen länsipuolelle. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 48,4 hehtaaria ja se on nykyisellään pääosin talousmetsää, jonka lomassa on Pöytyän kunnan maankaatopaikka ja aumakompostointilaitos. Suunnittelualue sijaitsee valtakunnallisesti arvokkaan Aurajokilaakson maisema-alueen välittömässä läheisyydessä.

Kantatie 41 on maamme päätieverkostoon kuuluva maantie, joka johtaa Aurasta Huittisiin. Tiellä kulkee muun muassa Turun ja Tampereen välistä ajoneuvoliikennettä, ja se on tärkeä myös paikallisen liikenteen kannalta. Tiellä on erityistä merkitystä raskaan liikenteen kulkuväylänä.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ohjaavat alueen suunnittelua etenkin uusiutumiskykyisen energiahuollon kokonaisuudessa. Lähiympäristössä huomioon otettavia kulttuuriarvoja edustaa valtakunnallisesti arvokas Aurajokilaakson maisema-alue suunnittelualueen itäpuolella.

Maakuntakaavassa suunnittelualue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Suunnittelualueen itäosassa kulkee seututie/pääkatu. Valtakunnallisesti arvokas Aurajokilaakson maisema-alue on merkitty maakuntakaavaan kantatie 41 itäpuolelle. Maakuntakaavassa ei näy Kantatie 41 itäpuolelle toteutunut Lallin pienteollisuusalue, jota asemakaavalla laajennetaan. Etelämpänä suunnittelualueesta kantatie 41 varressa maakuntakaavassa on taajama-alueita merkinnällä A.

Suunnittelualueella ja sen vaikutusalueella voimassa olevat maakuntakaavat Loimaan seudun maakuntakaava on hyväksytty vuonna 2013, Taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaava vuonna 2018 ja Luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaava vuonna 2021.

Suunnittelualueella ei pääosin ole yleiskaavaa eikä asemakaavaa. Suunnittelualueesta kantatie 41 kuuluu osana suunnittelualueen itäpuolella voimassa olevaan Pöytyän Riihikoski-Lalli-Kirkonkylän oikeusvaikutuksettomaan osayleiskaavaan, joka on hyväksytty vuonna 1983.

Alueella noudatetaan Pöytyän kunnan rakennusjärjestystä, joka on tullut voimaan 27.2.2015.

Asemakaavavalmistelun yhteydessä on pidetty viranomaisneuvottelu 22.4.2024. Varsinais-Suomen liitto on ollut kutsuttuna neuvotteluun, mutta liitolta ei ole ollut edustusta neuvottelussa. Liitolla on muistio neuvottelusta.

Varsinais-Suomen liitto on saanut tiedon, että Pöytyän sopimuksen mukaisen biokaasulaitos-hankkeen eteneminen on toistaiseksi pysäytetty lausuntopyyntöön saapumisen ja lausunnon antamisen välisenä aikana.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää antaa seuraavan lausunnon Pöytyän kunnalle Riihikosken Lallin teollisuusalueen laajennuksen asemakaavaluonnoksesta:

Varsinais-Suomen liitto kiittää Pöytyän kuntaa lausuntopyyntöstä koskien Lallin alueen biokaasulaitoksen asemakaavoitusta. Liitto katsoo, että uusiutuvan energian tuotannon sijoittuminen Varsinais-Suomen alueelle on tärkeää, ja sen eteen, että Varsinais-Suomi alueena kykenee kantamaan osuutensa Suomen vihreän siirtymän kehityksessä, tullaan tekemään monitasoisesti työtä. Asia on sekä aluekehityksen että elinkeinojen kehityksen yhteinen tavoite. Samalla seudullinen biokaasutuotanto on tärkeää myös vesiensuojelun kannalta.

Lallin alueen suunnittelussa Varsinais-Suomen liitto katsoo, että teollisuusalueen asemakaavoittaminen maakuntakaavan maa- ja metsätalousalueelle ilman voimassa olevan yleiskaavan tai osayleiskaavan tukea, tai ilman riittävää yleiskaavatasoista tarkastelua ei suomalaisessa suunnittelujärjestelmässä ole hyvän hallintotavan mukaista. Näin tapahtuessa antaisi toimintamalli vahvan viestin siitä, että voimassa olevilla lainvoimaisilla kaavoilla ei olisi merkitystä yhdyskuntarakenteen toimivuuden hallinnan välineenä. Varsinais-Suomen maakuntakaavojen päivitystyö on käynnistynyt.

Lallin alueen asemakaavoituksella tavoiteltu biokaasulaitos on toimintana vaikutuksiltaan asemakaavan suunnittelualueutta huomattavasti laajemmalle yhdyskuntarakenteessa heijastuva hanke. Rakentaminen kaava-alueella muokkaa merkittävästi alueen luontoympäristöä ja maisemaa, sekä laitoksen toiminta toteutuessaan vaikuttaa merkittävästi alueen liikenteeseen ja liikennejärjestelmään pitkälle suunnittelualueen ulkopuolelle. Tästä syystä Varsinais-Suomen liitto pitää erityisen tärkeänä, että täysin uutta toimintamallia alueelle tuottava maankäyttö, mikä ei toteuta voimassa olevaa maakuntakaavaa, tulee suunnitella asemakaava-alueutta laajempi kokonaisuus huomioiden ja vaikutukset sen mukaisesti arvioiden.

Hankkeen edistymisen hidasteiden myötä kunnalla on juuri nyt oikea-aikainen tilaisuus paneutua Lallin alueen tulevaisuuden suunnitteluun lausunnolla olevaa asemakaava-aluetta laajemmin.

Mikäli asemakaavaa suunnitellaan edelleen T/kem-1-kaavamerkinnällä yhtyy Varsinais-Suomen liitto ELY-keskuksen lausunnossaan antamaan huomioon siitä, että "T/kem-1-kaavamerkintä ja sitä koskeva määräys mahdollistaa erilaisten suuronttomuusvaaraa aiheuttavan hankkeen sijoittumisen ko. kaava-alueelle. Tämä tulee huomioida myös kaavan vaikutustenarvioinnissa esimerkiksi riskinarvion tai T/kem -kaavaselvityksen muodossa. T/kem-1-kaavamääräyksen osalta erityistä huomiota tulee kiinnittää lähialueelle koituviin melu- ja hajuvaikutuksiin sekä turvallisuusnäkökulmaan." (Lainaus ELY-keskuksen lausunnosta koskien lausuttavana olevaa kaava-aineistoa (VARELY/843/2024) 30.1.2024, mikä on annettu liitolle tiedoksi)

Varsinais-Suomen liitossa valmistellaan parhailleen vireille asetettavaksi vaihemaakuntakaavaa taajama-alueiden ulkopuolisille alueille. Maakuntakaavoituksen kärkeen nousevat alueen vesien hyvinvoinnin huomioon ottaminen maankäytön ohjauksessa sekä vihreän siirtymän mukaisen energiantuotannon sijoittumisen ohjaaminen. Pöytyän näkemykset alueidensa kehittämiseksi tullaan kuulemaan maakuntakaavan päivityksessä.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue.

§ 106

Lausunto Loimaan Keinusuolle suunnitellun aurinkovoimahankkeen suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta

VSLDno-2024-427

Valmistelija / lisätiedot:

Kristina Karppi
kristina.karppi@varsinais-suomi.fi
erikoissuunnittelija

Liitteet

1 Liitekooste Loimaan Keinusuon aurinkovoimahankkeesta

Loimaan kaupungin lupajaosto pyytää Varsinais-Suomen liiton lausuntoa Loimaalle suunnitellun Keinusuon aurinkovoimahankkeen suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta. Loimaa pyysi lausuntoa 8.11.2024 mennessä, mutta lausunnon antamiselle kysyttiin lisääaikaa, sillä lokakuun maankäyttöjaoston kokousta ei järjestetty. Lisääaikaa saatiin Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaoston seuraavaan kokoukseen saakka 18.11.2024.

OX2 Green Finland Oy hakee suunnittelutarveratkaisua Keinusuon aurinkovoimalan tuotantoalueelle.

Hankkeen keskeiset ominaisuudet:

Hankeala yhteensä 81 hehtaaria oheisrakenteineen. Sähkön siirtoyhteydet ulospäin tulevat tämän lisäksi. Linjauksille on useampia harkittavia vaihtoehtoja toistaiseksi.

Tehokkuus 70 MWp

Sijainti 7 km Loimaan keskustaaajamasta koilliseen

Maanpeite pääosin peltomaata (93%), sekä vähäisissä määrin metsää ja vähäpuustoista ojitettua suoaluetta. Hankealueen pellot ovat olleet aiemmin turvetuotantoaluetta, mutta nyt ne ovat viljelykäytössä ojitettuina.

Maaperä pääosin turvetuotantoaluetta, lisäksi hieman rahkaturvetta GTK:n maaperäluokituksen mukaan

Asuin- ja lomarakennuksia on lähistöllä jonkin verran, mutta niistä lähimmät sijoittuvat yli 500 metrin etäisyydelle hankealasta.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää antaa seuraavan lausunnon Loimaan Keinusuolle suunnitellun aurinkovoimahankkeen suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta:

Kaavatilanne

Hankealalla ei ole asemakaavaa, mutta sen luoteiskulmassa on voimassa Loimaan keskeisten alueiden osayleiskaava vuodelta 2015. Osayleiskaava kattaa noin 7,2 ha (n. 10 %) hankealueesta. Kaavamerkintöjen mukaan alue on maa- ja metsätalousvaltaiselta aluetta (M-1). Suunnittelumääräyksen mukaan aluetta voidaan käyttää maa- ja metsätalouden ohella myös asumiseen, ulkoiluun ja virkistykseen. Aurinkovoimalahanke poikkeaa osayleiskaavasta jonkin verran. Osayleiskaavan M-1-alueelle mennään kiinteistörajojen vuoksi.

Maakuntakaavamerkintänä hankealueella on M eli maa- ja metsätalousvaltainen alue. Alueen suunnittelumääräys kehottaa huomioimaan maisema- ja ympäristönäkökohdat muita mahdollisia toimintoja sijoitettaessa.

Varsinais-Suomen liiton teollisen aurinkovoiman selvitys

Keinusuon hankeala on tunnistettu teolliselle aurinkovoimalle soveltuvaksi, vaikkakin osin ristiriitaiseksi alueeksi Varsinais-Suomen liiton taustaselvityksessä teollisesta aurinkovoimasta. Alat ovat entisiä turvetuotantoalueita sekä peltomaita lähellä sähkön siirtoyhteyksiä. Hankkeen tarkemmat ominaisuustiedot tulee silti tutkia ja ympäristö- sekä maisemavaikutukset minimoida. Turvemaapohjalla on syytä olla erityisen huolellinen hankkeen vesitalouden hallinnan suunnitteluratkaisuissa, jotta kuivuva turve ei tuottaisi kasvihuonekaasupäästöjä energiantuotannon aikana.

Vaikutusten arviot

Hankkeen vaikutuksia on arvioitu monipuolisesti, mutta kovin yleispiirteisesti. Koska hanke sijaitsee entisellä turvetuotantoalueella ja nykyisellä ojitetulla maatalousmaalla, tulisi etenkin sen maaperä- ja hulevesivaikutukset ja niiden hallinnan tavat yksilöidä tarkemmin. Hulevesivaikutukset on kyllä arvioitu omassa selvityksessään, mutta niiden hallinnalle on asetettu nykytilan kaltaiset tavoitteet. Hankkeessa ei siis ole tutkittu turvemaaperän vettämisen vaihtoehtoja, vaikka se on turvemaalla.

Maaperän vesitalouden hallinnan ratkaisut vaikuttavat hankkeen ilmastovaikutuksiin, joita on arvioitu vain karkeasti aineistossa. Juuri turvemaasijainnilla tähdellistä olisi kuitenkin ilmastovaikutusten laskennallinen arvioiminen sekä lieventämisen toimenpiteiden täsmentäminen. Hankkeen ilmastovaikutukset tulisi arvioida vakioidulla laskentatavalla hankkeen kaikkien rakennusosien koko elinkaaren osalta. Lisäksi arvioida tulee maankäytön muutoksen vaikutukset biomassan ja maaperän päästöihin. Mikäli hankkeen potentiaalisia päästövähennyksiä arvioidaan, tulee niitä verrata kotimaisen sähköntuotannon keskimääräiseen päästökertoimeen joko tällä hetkellä tai tulevaisuusprojektiona laitoksen tuotannon ajalle. Edelleen kuivana pidettävän turvemaan kasvihuonekaasupäästöjen lieventämisen toimenpiteisiin tulisi kiinnittää huomiota ja ne tulisi yksilöidä erilaisina hulevesien hajautetun hallinnan ja vettämisen ratkaisuin.

Yhteenveto

Varsinais-Suomen liitto puoltaa suunnittelutarveratkaisun myöntämistä Keinusuon aurinkovoimahankkeelle ehdollisena, sillä hanke sijaitsee erityishuomiota vaativalla turvemaaperällä. Jatkosuunnittelussa tulisi tehdä tarkempi ilmastovaikutusten arviointi yllä kuvatun mukaisesti sekä työstää ilmastovaikutuksia lieventäviä suunnitteluratkaisuja maaperän vesitalouden ja siten samalla myös sen kasvihuonekaasupäästöjen hallitsemiseksi.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukaisesti.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat - vastuualue.

§ 107

Suunnittelujohtajan lausunto Salon Kiskoon suunnitellun aurinkovoimahankkeen suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta

VSLDno-2024-405

Valmistelija / lisätiedot:

Kristina Karppi

kristina.karppi@varsinais-suomi.fi

erikoissuunnittelija

Liitteet

1 Liitekooste Salon Kiskon Metsäkulman aurinkovoimahankkeesta

Salon kaupungin maankäyttöpalvelut pyytää Varsinais-Suomen liiton lausuntoa Salon Kiskoon suunnitellun Metsäkulman aurinkovoimahankkeen suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta. Salo pyysi lausuntoa 24.10.2024 mennessä, mutta lausunnon antamiselle kysyttiin lisääaikaa, koska lokakuun maankäyttöjaostoa ei järjestetty. Lisääaikaa saatiin lokakuun loppuun saakka, joten Varsinais-Suomen liiton lausunto toimitetaan suunnittelujohtajan lausuntona aikataulun takia.

Alight Tapio Oy hakee Salon kaupungilta suunnittelutarveratkaisua aurinkovoimalan ja sähkövarastojen rakentamista varten. Aurinkovoimala koostuu yhdestätoista erillisestä tuotantoalueesta, jotka sijaitsevat noin viiden kilometrin päässä Toijan taajamasta itään.

Hankkeen keskeiset ominaisuustiedot:

Paneelikenttien hankeala yhteensä 65,5 hehtaaria. Ala jakaantuu yhteentoista osaluueeseen. Lisäksi alueelle tulee 5 sähkövarastoa. Voimalan kaikkien rakenteiden kokonaisalaa yhteensä, sähkönsiirto mukaan lukien ei kuitenkaan kerrota.

Tehokkuus 30 MW / vuosituotanto noin 45 GWh

Sijainti 5 kilometriä Toijan taajamasta itään.

Maanpeite pääosin peltoalaa

Pintamaalaji pääosin savea

Asuin- ja lomarakennuksia jonkin verran etenkin eteläisten ja keskimmäisten hankeosien läheisyydessä, mutta niiden tarkkaa määrää ja etäisyyttä hankkeesta ei kuvata yksityiskohtaisesti.

Suunnittelujohtaja Heikki Saarenon lausunto

Hankealueella ei ole yleis- eikä asemakaavoja. Maakuntakaavamerkintöinä hankealueella on M eli maa- ja metsätalousvaltainen alue sekä perusparannettava suurjännitelinja. Maa- ja metsätalousvaltaisen alueen suunnittelumääräys kehottaa

huomioimaan maisema- ja ympäristönäkökohdat muita mahdollisia toimintoja sijoitettaessa. Hankealue sijaitsee myös Kiskon-Kiikalan maakunnallisesti arvokkaan kulttuurimaisema-alueen läheisyydessä, lähimmillään noin 60 metrin etäisyydellä.

Varsinais-Suomen liiton teollisen aurinkovoiman selvitys

Suurin osa Metsäkulman hankealasta on tunnistettu teolliselle aurinkovoimalle soveltuvaksi, mutta ristiriitaiseksi alueeksi Varsinais-Suomen liiton taustaselvityksessä teollisesta aurinkovoimasta pohjoisimpia hankeosia lukuun ottamatta. Alat ovat peltomaita lähellä sähkön siirtoyhteyksiä. Hankkeen tarkemmat ominaisuustiedot tulee silti tutkia ja ympäristö- sekä maisemavaikutukset minimoida.

Vaikutusten arviot

Hankeyhtiö on teettänyt kattavat ja asialliset luonto-, hulevesi- ja maisemaselvitykset sekä hiilitaselaskelman. Yhtiö tulee teettämään hankkeelle myös biodiversiteettisuunnitelman, jossa käsitellään hankkeen luonto- ja hulevesivaikutusten lieventämisen toimenpiteitä vihersuunnittelun ratkaisuin, mikä on myönteistä.

Maisemavaikutukset on asianmukaisesti selvitetty, mutta mahdollinen maisemoiminen jää suunnittelutarveratkaisun hakemuksessa avoimeksi ja sitä tulisikin yksilöidä. Erityisesti olisi syytä tutkia ratkaisuja siihen hankeosaan (4), joka sijoittuu avoimella pellolla vain 60 metrin etäisyydelle Kiskon-Kiikalan maakunnallisesti arvokkaasta maisema-alueesta: voisiko tämän osa-alueen rajata pienemmäksi tai kokonaan pois tai löytyisikö erityisiä maisemoimisen ratkaisuja juuri tälle alalle? Suunnittelutarveratkaisun hakemuksessa viitataan lisäksi olemassa oleviin metsiin hankealoja maisemoivina. On kuitenkin mahdollista, että metsät hakataan, joten ilmaisu tulisi korjata.

Myös hiilitaselaskelma on hankkeessa varsin hyvin tehty lukuun ottamatta sitä, että potentiaalisia päästövähennyksiä verrataan kotimaisen sähköntuotannon keskimääräiseen päästökertoimeen vuodelta 2022. Olkiluodon kolmas ydinvoimayksikkö käynnistyi vuonna 2023 ja tuulivoimakin kasvoi merkittävästi, joten valittu vertailuvuosi on vanhentunut eikä kuvaa kotimaisen sähköntuotannon nykytilannetta. Lisäksi laskelmassa käytetty kyseisen vuoden keskimääräinen päästökerroin on selvästi suurempi kuin tilastokeskuksen ja Fingridin samalle vuodelle laskemat kertoimet. Kotimaisen sähköntuotannon keskimääräinen päästökerroin tulee korjata laskelmaan ja mieluiten niin, että hankkeen potentiaalista päästövähennystä verrataan kotimaiseen sähköntuotannon keskiarvoon tulevaisuusprojektion niille vuosille, joina voimala on tuotannossa.

Yhteisvaikutusten arvio suhteessa seudun muihin energiahankkeisiin puuttuu, ja se tulisi jatkotyöskentelyssä tehdä.

Yhteenveto

Varsinais-Suomen liitto puoltaa suunnittelutarveratkaisun myöntämistä Metsäkulman aurinkovoimahankkeelle muutamin täsmennyksin: maisemavaikutusten lieventämistä tulee tarkentaa jatkosuunnittelussa erityisesti hankeosassa 4, joka tulee lähelle maakunnallisesti arvokasta Kiskon-Kiikalan maisema-aluetta. Kyseinen hankeosa tulisi rajata joko kokonaan pois, pienemmäksi tai kiinnittää erityisen hyvää huomiota sen maisemoimiseen. Lisäksi hankkeen hiilitaselaskelman vertailuarvoihin tulee tehdä yllä kuvattu korjaus. Yhteisvaikutukset on myös syytä arvioida suhteessa muihin energiahankkeisiin seudulla.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto merkitsee tiedoksi Salon kaupungin maankäyttöpalveluille Salon Kiskoon suunnitellun Metsäkulman aurinkovoimahankkeen suunnittelutarveratkaisun hakemuksesta 30.10.2024 annetun suunnittelujohtajan lausunnon.

Päätös

Merkitään tiedoksi.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat - vastualue, muut tilanteen mukaan

§ 108

Suunnittelujohtajan lausunto Turun kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelmasta (SUMP)

VSLDno-2024-428

Valmistelija / lisätiedot:

Salla Murmann

salla.murmann@varsinais-suomi.fi

erikoissuunnittelija

Turun kaupunginhallitus pyytää Varsinais-Suomen liitolta lausuntoa kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelmasta. Lausunnon voi toimittaa viimeistään 8.11.2024 sähköpostilla osoitteeseen kaupunkiliikkinen@turku.fi. Lausunnossa tulee mainita diaarinumero 3391-2024.

Turun kaupungin kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelma (SUMP, Sustainable Urban Mobility Plan) on strateginen kaupungin kestävän liikkumisen edistämistä ohjaava dokumentti. Suunnitelma kokoaa yhteen aiempien liikennettä koskevien tai sitä sivuavien linjausten, strategioiden, ohjelmien ja suunnitelmien pääkohdat ja muodostaa niistä yhden loogisen ja integroidun kokonaisuuden. Kokonaisuudessa huomioidaan kaikki kulkutavat, erilaiset liikkumistarpeet sekä muut aihepiirit kuten maankäyttö, palvelut, kasvatusta, viestintä, resurssit ja osaaminen.

Kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelman visiona vuoteen 2030 on "Turun liikennenympäristö ja palveluverkko houkuttelevat kaikkia liikkumaan turvallisesti, terveellisesti ja kestävästi". Vision tueksi suunnitelmassa esitellään tavoitteet, jotka ovat turvallinen, terveellinen, tasa-arvoinen ja hiilineutraali Turku.

Toimenpideohjelma sisältää neljä toimenpidekokonaisuutta (kaupunki kestävän liikkumisen alustana, kaupunki- ja katutilan käyttö, matkaketjut ja liikkumishubit sekä käyttäjälähtöiset palvelut). Toimenpidekokonaisuudet koostuvat 22:sta toimenpiteestä ja 66:sta niiden alla esitetystä toimesta, joita on koottu aiemmista suunnitelmista ja ohjelmista ja joita on täydennetty vaikuttavuustiedoilla. Suunnitelmassa on nostettu esiin 11 kärkitoimea niiden vaikuttavuuden ja hyväksyttävyyden perusteella.

Suunnitelman toteutumista seurataan kolmella päämittarilla:

1. Kestävien kulkutapojen osuus Turun sisäisillä matkoilla noussut 66 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä,
2. Tie- ja katuliikenteen kasvihuonekaasupäästöt puolitettu vuoden 2015 tasosta vuoteen 2029 mennessä,
3. Vakavien henkilövahinko-onnettomuuksien määrä vähentynyt 50 % vuosien 2017-2021 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

Suunnitelma on määrä päivittää vuonna 2028, jolloin myös arvioidaan jo päätettyjen toimien riittävyttä. Jos suunnitelman määrällisiin tavoitteisiin ei olla pääsemässä, päivitystyön yhteydessä tulee tarkasteltavaksi suunnitelmassa esitetyt uudet toimenpiteet, joita tulisi selvittää ennen suunnitelman päivitystä. Toimenpiteet

sisältävät esimerkiksi ruuhkamaksujen käyttöönoton, autoilun läpiajon rajoittamisen ja 30 km/h nopeusrajoituksen taajama-alueilla. Näiden toimenpiteiden toteuttamisesta ei kuitenkaan päätetä vielä tämän SUMP-suunnitelman yhteydessä.

Turun kaupunginhallitus pyytää ottamaan lausunnossa kantaa erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

- Miten näette kestäväen kaupunkiliikkumisen suunnitelman vaikuttavan Turun ja seudun kehitykseen muun muassa vetovoiman, kaupunkikehityksen ja liikkumisen osalta?
- Kannatatteko kestäväen kaupunkiliikkumisen suunnitelmassa esitettyjä tavoitteita ja toimenpiteitä?
- Tulisiko Turun selvittää kestäväen kaupunkiliikkumisen suunnitelmassa esitettyjä uusia toimenpiteitä, joilla pyritään lisäämään kestävien kulkutapojen osuutta, jos nykyiset toimenpiteet eivät yksinään riitä?
- Miten Turun kestäväen kaupunkiliikkumisen suunnitelman tulisi mielestänne vaikuttaa Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmaan?
- Mitkä ovat mielestänne tärkeimmät keinot edistää kestävää liikkumista Turun kaupunkiseudulla?
- Mitä jatkokehitettävää suunnitelmasta löytyy?

Suunnittelujohtaja Heikki Saarenon lausunto:

Turun liikennejärjestelmällä on iso merkitys koko kaupunkiseudun ja maakunnan kehityksen kannalta. Turun kestäväen kaupunkiliikkumisen suunnitelman (SUMP) tavoitteet ovat linjassa Turun MAL-kaupunkiseudun ja Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelmien sekä maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Maakunnan kestäväen aluerakenteen ja liikennejärjestelmän toteutuminen edellyttää Turulta tulevana vuosina merkittäviä toimia. Turun oma, alueellisia liikennejärjestelmäsuunnitelmia yksityiskohtaisempi suunnitelma tavoitteisiin pääsemiseksi on tarpeellinen.

Turun SUMP-suunnitelmassa on huomioitu laajasti teemaan kytkeytyvät sekä kaupungin omat että alueen strategiset suunnitelmat. Suunnitelmaan kootut toimenpiteet ovat monipuolisia ja ne on esitetty selkeästi vaikuttavuustietojen kanssa. Myös mahdollisten uusien toimenpiteiden vaikutusten selvittäminen tulevan päätöksenteon tueksi on kannatettavaa. Tiettyjen toimenpiteiden vaikutustarkasteluja voi olla järkevää tehdä yhteistyössä Turun ja Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmätöyön välillä.

Uusien toimenpiteiden vaikutuksissa tulee huomioida myös seudullinen ja maakunnallinen näkökulma: sujuvien kestävien matkaketjujen rakentaminen kauempaa saapuville sekä toimivien tavaraliikenteen toimitusketjujen varmistaminen on sekä maakunnan että Turun etu. Järjestelmätason saavutettavuuden ohella erityisesti lähiliikkumisympäristön sekä solmukohtien viihtyisyys ja käytettävyys ovat tärkeitä tavoitteita, jotta voidaan sekä kasvattaa alueen vetovoimaa että vaikuttaa kulkutapavalintoihin. SUMP-suunnitelman toimenpidekokonaisuuksissa on kiinnitetty tähän hyvin huomiota.

Heinäkuussa voimaan tullut EU:n tarkistettu TEN-T-asetus asettaa vaatimuksia kaupunkisolmukohtien (ml. Turun toiminnallinen MAL-kaupunkiseutu) kestävän liikkumisen suunnittelulle ja seurannalle. Turun SUMP-suunnitelma huomioidaan Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa, joka vastaa TEN-T-asetuksen vaatimukseen seudullisesta SUMP-suunnitelmasta. Sen päivitys käynnistetään ensi vuonna kaupunkiseudun rakennemallityön yhteydessä MAL-sopimuksen kirjausten mukaisesti. Tiivis yhteistyö Turun kaupungin ja Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmätyön välillä on välttämätöntä suunnitelmien laatimisessa, päivittämisessä sekä seurannassa, jotta yhteisiin tavoitteisiin voidaan päästä. Yhteistyön tiivistämisen tarve on esitetty kiitettävästi myös Turun SUMP-suunnitelmassa. Koska Varsinais-Suomen liitolla on vetovastuu Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmätyöstä, Varsinais-Suomen liiton edustaja on jatkossa mielellään mukana myös Turun SUMP-suunnitelman ohjausryhmässä, kun sen päivitys tulee ajankohtaiseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee parhaillaan TEN-T-komitean alaisessa ad hoc -työryhmässä kaupunkiliikenteen indikaattoreita koskevaa täytäntöönpanoasetusta. Turun ja kaupunkiseudun tulevat yhteiset velvoitteet kestävän liikkumisen seurannan suhteen edellyttävät resurssia ja selkeää vastuunjakoa, mihin on hyvä jo yhdessä varautua.

SUMP-suunnitelman toteuttamiseksi esitetty Turun SUMP-koordinaattori tai vastaava henkilöresurssi on ehdottoman keskeistä suunnitelman toteutumisedellytyksien kannalta. Turun kokoisessa kaupungissa on tärkeää olla henkilöresurssia nimenomaan liikennejärjestelmätason kokonaisuuden hallintaan, jotta liikennejärjestelmää voidaan viedä tehokkaasti ja systemaattisesti kohti strategisesti tärkeitä tavoitteita – kestävyys mukaan lukien.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto merkitsee tiedoksi Turun kaupunginhallitukselle Turun kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelmasta (SUMP) 8.11.2024 annetun suunnittelujohtajan lausunnon.

Päätös

Merkitään tiedoksi.

Tiedoksi

Lausunnon saaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat - vastuualue.

§ 109

Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen

Varsinais-Suomen liitto ei anna seuraavista lausuntopyynnöistä lausuntoa, koska liitolla ei ole niistä huomautettavaa eivätkä ne ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa:

1. Kemiönsaaren Pähkinämäen asemakaavanmuutos (392/12.9.2024)
2. Kemiönsaaren Marielundin ranta-asemakaavanmuutos tiloilla Mittemot I ja II (438/14.10.2024)
3. Kemiönsaaren Västanfjärdin rantayleiskaavan muutos, Elvik (439/14.10.2024)
4. Kustavin Lanskerin pohjoisosan ranta-asemakaava (425/4.10.2024)
5. Laitilan kaupungin rakennusjärjestys (490/11.11.2024)
6. Loimaan Teollisuusraiteen itäisen osan ja sen ympäristön asemakaavanluonnos AK 0336 (409/24.9.2024)
7. Mynämäen kunnan rakennusjärjestys (482/5.11.2024)
8. Ruskon kunnan rakennusjärjestys (447/23.10.2024)
9. Suomen tarve osallistua Liettuan talousvyöhykkeelle suunniteltavan merituulivoi mapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (401/19.9.2024)
10. Paraisten uuden pelastusaseman asemakaavanmuutosluonnos (444/14.10.2024)
11. Paraisten Sandön ranta-asemakaava (449/28.10.2024)
12. Suomen tarve osallistua Virossa suunniteltavan vedenalaisen EstLink 3 - sähkökaapelin ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (403/19.9.2024)
13. Taivassalon Aasamaan ranta-asemakaavanmuutosluonnos (421/1.9.2024)
14. Työ- ja elinkeinoministeriön tutkimuslupahakemus (422/2.20024)
15. Uudenkaupungin Korsaaaren ranta-asemakaavanmuutosluonnos (442/14.10.2024)
16. Uudenkaupungin Anenkarin ranta-asemakaavan muutos 2 (443/14.10.2024)
17. Valtioneuvoston selvitys eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta (424/3.10.2024)

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää ilmoittaa em. tahoille listauksen mukaisesti, ettei liitto anna asioista lausuntoa.

Päätös

Suunnittelujohtaja Heikki Saarento tiedotti, ettei Varsinais-Suomen liitto antanut omaa lausuntoa Eduskunnan ympäristövaliokunnan lausuntopyyntöön hallituksen lakiesitykseen rakentamislain muuttamisesta, vaan yhtyi Pirkanmaan liiton huolella valmisteltuun lausuntoon.

Merkitään tiedoksi.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue.

---

§ 110

Mahdolliset muut asiat

Käsitellään mahdollisia muita asioita.

Ehdotus

Ei muita asioita.

Päätös

Ei muita asioita.

---

§ 111

Kokouksen päättäminen

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 8:27.